

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

2 mei 2005

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de dames Marijke Dillen, Gerda Van Steenberge en Marie-Rose Morel –

**over het wereldwijd waarborgen van de rechten van de vrouw naar aanleiding van het
gewelddadig optreden in Turkije tegen vrouwen die manifesteerden voor meer rechten en
tegen onderdrukking, seksuele uitbuiting en geweld**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Sabine Poleyn en de heer Luk Van Nieuwenhuysen**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire.

Vaste leden:

de heren Stefaan Sintobin, Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, John Vrancken;

de dames Sabine Poleyn, Miet Smet, de heren Luc Van den Brande, Johan Verstreken;

mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Jaak Gabriels, mevrouw Anne Marie Hoebeke;

de heren Gilbert Bossuyt, Bart Caron, Jan Roegiers.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Christian Verougstraete, mevrouw Linda Vissers;

de heren Hubert Brouns, Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, mevrouw Trees Merckx-Van Goey;

de heren Jean-Marie Dedecker, Louis Bril, Marc van den Abeelen;

de heren Kurt De Loor, Jacky Maes, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Loones.

Zie:

230 (2004-2005)

– Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Marijke Dillen namens de indieners van het voorstel van resolutie.....	4
II. Bespreking	5
III. Stemming	6

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme werd op datum van dinsdag 26 april 2005 een voorstel van resolutie besproken betreffende het wereldwijd waarborgen van de rechten van de vrouw naar aanleiding van het gewelddadig optreden in Turkije tegen vrouwen die manifesteerden voor meer rechten en tegen onderdrukking, seksuele uitbuiting en geweld.

I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Marijke Dillen namens de indieners van het voorstel van resolutie

Mevrouw *Marijke Dillen* herinnert de commissieleden aan de choquerende beelden die op 6 maart 2005 – nota bene twee dagen voor de internationale vrouwendag – de wereld rondgingen van een vrouwenbetoging in Turkije die uiterst brutaal werd uiteengeslagen door de politie. Deze vrouwen wilden nochtans enkel vreedzaam opkomen voor hun rechten.

De betoging, in het Europese deel van de stad Istanboel, zou zagezegd illegaal geweest zijn. Toen de betogers echter weigerden in te gaan op het politiebevel om zich te verspreiden werden ze door de politie zeer brutaal met matrakken, traangas en dergelijke meer uit elkaar gedreven. De beelden van het extreem gewelddadige optreden van de politie tegen de betogende vrouwen zullen ieder die ze gezien heeft ongetwijfeld zijn bijgebleven. Zelden is zo'n gewelddadig optreden vertoond op televisie. Een hele groep vrouwen werd trouwens ook opgepakt door de politie.

Mevrouw Marijke Dillen wijst er daarnaast op dat geweld tegen vrouwen in Turkije sowieso nog steeds een groot probleem is. In dat opzicht is het gewelddadige optreden van de ordestrejdkrachten tegen de betogende vrouwen dan ook veeleer symptomatisch te noemen. Er is hier dus zondermeer sprake van een schending van de mensenrechten. De Turkse beloftes om de mensenrechten beter te waarborgen ten spijt, blijkt uit de praktijk dat er terzake in Turkije nog heel wat werk voor de boeg is. Dienaangaande spreekt mevrouw Dillen dan ook het vermoeden uit dat de Turkse beloftes enkel werden afgelegd om de lidstaten van de EU gunstig te stemmen tegenover een toekomstige Turkse toetreding.

Mevrouw Dillen laat daarbij opmerken dat ook de rapporteur van het Europees Parlement over de vrouwenrechten in Turkije hierover bijzonder duidelijk en ondubbelzinnig is geweest. Ten illustratieve titel citeert zij letterlijk uit de bevindingen hierover: "Op papier is de situatie van de vrouwenrechten vergelijkbaar met die in de Europese lidstaten, echter de praktijk laat veel te wensen over. Geweld tegen vrouwen, geringe arbeidsparticipatie, deelname aan onderwijs, participatie van vrouwen in de politiek, dit zijn nog steeds grote zorgpunten. Dit alles begint echter met het recht dit ook te mogen zeggen, om te mogen demonstreren." Tot zover het citaat uit het verslag van de rapporteur over de vrouwenrechten in Turkije, mevrouw Emine Bozkurt.

Mevrouw Marijke Dillen concludeert dat het door haar gewraakte politieoptreden zeer duidelijk het verschil aantoonde tussen de officiële versie van de hervormingen en de realiteit op het terrein. Het feit dat het uiteenslaan van de genoemde betoging zich voordeed net op het ogenblik dat drie belangrijke vertegenwoordigers van de EU op bezoek waren in Turkije is eveneens veelzeggend. Pas nadat de EU-vertegenwoordigers Turkije zwaar onder druk hadden gezet, kwam er een belofte van de Turkse minister van Buitenlandse Zaken om deze zaak zeer spoedig te onderzoeken. Het hoeft echter geen betoog dat dit zonder Europese druk niet zou zijn gebeurd. Tot op heden heeft dit onderzoek overigens ook nog geen concrete resultaten opgeleverd. Het lijkt daarenboven hoe dan ook twijfelachtig dat er ooit concrete resultaten zullen voortvloeien uit dit beloofde onderzoek.

Om al deze redenen achtten de resolutie-indieners het nodig deze kwestie met een voorstel van resolutie onder de aandacht van het Vlaams Parlement te brengen. Geweld moet immers in alle omstandigheden veroordeeld worden. Tevens is het algemeen bekend dat het leven van de vrouw in Turkije bijzonder zwaar is en dat de vrouwenrechten er absoluut niet gerespecteerd worden. Vrouwenrechten zijn nochtans onmiskenbaar een onvervreemdbaar en ondeelbaar onderdeel van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het staat volgens mevrouw Dillen vandaag overigens ook vast dat Turkije maar weinig of geen initiatieven neemt om de toepassing van de rechten van de vrouwen te verbeteren, noch om de gelijke behandeling tussen mannen en vrouwen in de praktijk te garanderen door de invoering van afdwingbare wettelijke bepalingen dienaangaande.

In de marge hiervan laat mevrouw Marijke Dillen nog opmerken dat vrouwen niet enkel in Turkije nog worden gediscrimineerd. Schending van de rechten van de vrouw is integendeel zelfs een wereldwijd verspreid fenomeen. Ook daar moet Vlaanderen de nodige aandacht voor hebben.

Specifiek voor wat de situatie in Turkije betreft, wordt er in de resolutie op de eerste plaats gevraagd dat de Vlaamse Regering er bij de federale regering zou op aandringen het geweld tegen vrouwen in Turkije uitdrukkelijk te veroordelen en er op toe te zien dat de rechten van de vrouw er niet langer geschonden zouden worden. Ten tweede wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd dat ze er bij de federale regering zou op aandringen om ten overstaan van de Europese Unie te vragen dat alle toetredingsonderhandelingen met Turkije onmiddellijk stopgezet zouden worden.

II. Bespreking

Mevrouw *Stern Demeulenaere* constateert namens haar fractie dat er inderdaad sprake is van een probleem. De situatieschets aangaande de toestand van de rechten van de vrouw in Turkije zoals die hier werd gegeven, klopt ook grosso modo. Ook het principe dat vrouwenrechten mensenrechten zijn en dat vrouwen recht hebben op een gelijkwaardige behandeling staat buiten kijf. De concrete vraagpunten die daar in het voorliggende resolutievoorstel worden aan verbonden zijn daarentegen echter discutabel. Door de manier waarop deze geformuleerd zijn wordt elke mogelijkheid tot overeenstemming hierover uitgesloten.

Mevrouw *Sabine Poleyn* wenst in deze eerst en vooral haar verbazing uit te drukken over het feit dat net de vertegenwoordigers van de Vlaams Belang-fractie uitlatingen in de mond nemen die haaks staan op de praktijk. Daarnaast spreekt het voor zich dat geweld tegen vrouwen, in al zijn vormen, verwerpelijk is. Daarom ook heeft de CD&V-fractie een tijdje geleden haar principiële steun toegezegd aan een eerder resolutievoorstel over de rol van vrouwen bij vredesopbouw (*Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 68/1*), dit naar aanleiding van de vredesweek. In conflicten zijn vrouwen immers nog steeds heel vaak het slachtoffer, maar tegelijk zijn ze vaak mee de dragende kracht om het con-

flict door te komen en tot een oplossing van het conflict te komen. Inzake het voorliggende resolutievoorstel, kan mevrouw Poleyn zich echter ten gronde niet terugvinden in de concrete vraagpunten. Dit niet in het minst omdat het hier zoals blijkt uit de formulering van de resolutietekst om een optreden van de federale regering gaat. Aan de Vlaamse Regering vragen dat zij op haar beurt aan de federale regering zou vragen om deze thematiek ter harte te nemen bij de Europese instellingen, is niet bepaald een toonbeeld van efficiënte politieke besluitvorming. Het Vlaamse bevoegdheidsniveau wordt hierdoor immers als een soort opstapje naar het federale niveau gebruikt. Nog los van deze overweging is het overigens zonneklaar dat de kern van de politieke boodschap die in deze resolutie vervat ligt, niet de bescherming van vrouwenrechten betreft, maar het Turkse lidmaatschap van de Europese Unie. De thematiek van de vrouwenrechten op deze manier hanteren, is dan ook niet gepast.

Mevrouw *Marijke Dillen* repliceert hierop dat het haar collega's van de VLD-fractie vrijstaat – in zoverre zij een en ander tenminste ernstig menen – om amendementen in te dienen op het beschikend gedeelte van het voorstel van resolutie. Ingeval het om een degelijke amendementstekst gaat zal de Vlaams Belang-fractie daar mogelijks zelfs haar steun aan verlenen. Mevrouw Dillen gaat er daarbij van uit dat men het met het consideransgedeelte van de resolutietekst wel eens zal zijn, aangezien men dit in het Europees Parlement ook heeft goedgekeurd. Ze kijkt dan ook met bijzondere belangstelling een eventueel amendement tegemoet. Door het indienen van amendementen op de voorliggende tekst zou mevrouw Demeulenaere tegelijk ook kunnen aantonen dat ze het ernstig meent met de in deze resolutie behandelde thematiek.

Mevrouw *Stern Demeulenaere* antwoordt daarop dat de meerderheid daarover soeverein haar eigen mening zal vormen.

Mevrouw *Miet Smet*, waarnemend voorzitter, constateert na een korte rondvraag dat er in dit stadium geen amendementen worden neergelegd op de tekst. Er kan derhalve tot stemming over het resolutievoorstel worden overgegaan.

III. Stemming

Ter stemming gelegd wordt het voorstel van resolutie verworpen met negen stemmen tegen vijf.

De verslaggevers,

De waarnemend voorzitter,

Sabine POLEYN

Miet SMET

Luk VAN NIEUWENHUYSEN
